

Forskrift om særskilte krav til akvakulturrelatert virksomhet i eller ved nasjonale laksevassdrag og nasjonale laksefjorder

Dato	FOR-2009-06-22-961
Departement	Nærings- og fiskeridepartementet
Publisert	I 2009 hefte 9
Ikrafttredelse	01.08.2009, 01.08.2010
Sist endret	FOR-2009-12-18-1708 fra 01.01.2010
Gjelder for	Norge
Hjemmel	LOV-2005-06-17-79-§6, LOV-2005-06-17-79-§9, LOV-2005-06-17-79-§14, LOV-2005-06-17-79-§21, LOV-2005-06-17-79-§27, LOV-2005-06-17-79-§28, LOV-2005-06-17-79-§29, LOV-2005-06-17-79-§30, LOV-2005-06-17-79-§31, LOV-2003-12-19-124-§7, LOV-2003-12-19-124-§19, LOV-2003-12-19-124-§23, LOV-2003-12-19-124-§24, LOV-2003-12-19-124-§25, LOV-2003-12-19-124-§26, LOV-2003-12-19-124-§28, LOV-2003-12-19-124-§32, FOR-2003-12-19-1790
Kunngjort	07.07.2009 kl. 14.00
Rettet	10.03.2011 (§ 17 annet ledd tilbakeført)
Korttittel	Forskrift om beskyttelse av laksebestander

Kapitelloversikt:

Kapittel 1. Formål og virkeområde (§§ 1 - 2)

Kapittel 2. Særskilte krav til etablering og drift innenfor nasjonale laksefjorder og nasjonale laksevassdrag. (§§ 3 - 15)

Kapittel 3. Avsluttende bestemmelser. (§§ 16 - 20)

Vedlegg 1. Nasjonale laksefjorder

Vedlegg 2. Nasjonale laksevassdrag

Hjemmel: Fastsett av Fiskeri- og kystdepartementet 22. juni 2009 med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 79 om akvakultur (akvakulturloven) § 6, § 9, § 14, § 21, § 27, § 28, § 29, § 30 og § 31 og lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 7, § 19, § 23, § 24, § 25, § 26, § 28 og § 32, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790.

Endringer: Endret ved forskrifter 11 aug 2009 nr. 1073, 18 des 2009 nr. 1708.

Kapittel 1. Formål og virkeområde

§ 1. Formål

Forskriften skal bidra til at et utvalg av de viktigste laksebestandene gis en særlig beskyttelse ved å stille særskilte krav til akvakulturrelatert virksomhet i eller ved nasjonale laksevassdrag og nasjonale laksefjorder.

§ 2. Forskriftens virkeområde

Forskriften gjelder innenfor nasjonale laksefjorder og laksevassdrag beskrevet i vedlegg 1 og 2, og i områdene inntil 5 km utenfor nasjonale laksevassdrag som ikke er tilknyttet nasjonale laksefjorder.

Forskriften retter seg mot enhver som har eller skal ha tillatelse etter lov 17. juni 2005 nr. 79 om akvakultur § 4, eller godkjenning etter forskrift 17. juni 2008 nr. 823 om etablering og utvidelse av akvakulturanlegg, zoobutikker m.m. § 5.

Forskriften retter seg også mot enhver som har eller skal ha godkjenning etter forskrift 30. oktober 2006 nr. 1250 om slakterier og tilvirkingsanlegg for akvakulturdyr § 4, samt ansvarlig for drift av notvaskerier.

Kapittel 2. Særskilte krav til etablering og drift innenfor nasjonale laksefjorder og nasjonale laksevassdrag.

§ 3. Etablering og flytting av akvakulturanlegg m.m.

Det er ikke tillatt å etablere nye akvakulturanlegg for:

1. produksjon av matfisk og stamfisk av anadrom fisk, med unntak av kultiveringsanlegg eller genbank for vill anadrom laksefisk
2. virksomhet med forsøks-, forsknings- og undervisningsformål, eller
3. produksjon av ål i sjø.

Eksisterende virksomheter nevnt i første ledd 1. og 2. kan gis tillatelser til etablering av nye akvakulturanlegg dersom dette er nødvendig for å gjennomføre fullstendig årsklasseskille eller brakklegging. Slike akvakulturanlegg må etableres minst 30 km fra nasjonale laksevassdrag.

Det er ikke tillatt å flytte akvakulturanlegg nevnt i første ledd nærmere nasjonale laksevassdrag.

Det er ikke tillatt å øke produksjonskapasiteten på allerede etablerte lokaliteter, eller overføre kapasitet fra akvakulturtillatelser eller felles biomassetak utenfra og inn i en nasjonal laksefjord.

§ 4. Etablering og flytting av slakterier og tilvirkningsanlegg m.m.

Det er ikke tillatt å etablere nye slakterier eller tilvirkningsanlegg for anadrom fisk.

Det er ikke tillatt å flytte allerede etablerte slakterier for anadrom fisk.

Mattilsynet kan fastsette tak for maksimalt tillatt slaktevolum for eksisterende anlegg.

§ 5. Nasjonale laksefjorder – flytteplikt fra særskilte områder m.m.

Etablerte akvakulturanlegg for produksjon av matfisk og stamfisk av anadrom fisk, samt ål, skal innen 1. august 2011 flytte ut av følgende nasjonale laksefjorder:

Svennerbassenget: Sandøy-Strømtangen

Kysten Jæren-Dalane: Tungenes fyr-Åna-Sira

Sognefjorden: Ortmark-Nessane

Nordfjord: Stårheim-Hamnes, Finnvika-Åseneset

Sunndalsfjorden: Fjoseid-Merraberget

Romsdalsfjorden: Hamneneset-Okseneset

Halsafjorden: Aksnes-Flesa

Trondheimsfjorden: Agdenes Fyr – Brekstad

Namsfjorden: Kårbringeskjær-Knappholman, Husvika-Kaldklauv og Fosnes-Namsos kommuner

Neidenfjorden/Bøkfjorden: Skoalaidvakki rundt Kjøya til Geresgåppi og Bøkfjord fyr-Raigebakti

Kvænangen: smalt sund vest for Balderselva

Altafjorden: Altneset-Isnestofte
Porsanger: Ytre Veidnes-Kjerringsvikneset
Tana fjorden: Russevik-Skarveneset.

Plan for flytting skal være fremlagt for Fiskeridirektoratets regionkontor innen 1. august 2010.

Det er ikke tillatt å etablere tilleggslokaliteter for anadrom fisk i nasjonale laksefjorder som nevnes i første ledd.

Første ledd gjelder ikke eksisterende forsøks-, forsknings- og undervisningsanlegg, eller kultiveringsanlegg eller genbank for vill anadrom laksefisk.

§ 6. Nasjonale laksevassdrag – avstandskrav og flytteplikt

Akvakulturanlegg med produksjon av anadrom og marin fisk i sjø, samt nye slakterier og tilvirkningsanlegg for marin fisk, skal lokaliseres minst 5 km fra nasjonalt laksevassdrag. Tilsvarende gjelder anlegg med settefisk av marine arter i sjø og landbaserte akvakulturanlegg for ål.

Akvakulturanlegg som nevnt i første ledd, som er nærmere enn 5 km fra nasjonalt vassdrag, skal flyttes innen 1. august 2011. Plan for dette skal fremlegges Fiskeridirektoratets regionkontor innen 1. august 2010.

Første ledd gjelder ikke kultiveringsanlegg eller genbank for vill anadrom laksefisk.

§ 7. Notvaskerier

Brukte oppdrettsnøter fra akvakulturanlegg skal transporteres i tett beholder, og avrenningsvann fra noten skal samles opp på notvaskeriet og behandles. Nøter fra akvakulturanlegg fra nasjonale laksefjorder skal holdes atskilt fra nøter med opprinnelse fra akvakulturanlegg utenfor sonen.

Nøter må være merket med navn på opprinnelseslokalitet og lokalitetsnummer.

Ved rengjøring og desinfeksjon av nøter fra akvakulturanlegg med mistanke om, eller påvist listeført sykdom, skal alt avløpsvann samles opp, filtreres og desinfiseres før utslipp.

§ 8. Avløp

Mattilsynet kan for å forhindre spredning av smittsomme sykdommer fastsette krav til behandling av avløp fra:

1. landbaserte matfisk og stamfiskanlegg for anadrom fisk, herunder kultiveringsanlegg eller genbank for vill anadrom laksefisk
2. landbaserte matfiskanlegg for marin fisk
3. klekkerier og settefiskanlegg for anadrom og marin fisk
4. anlegg med forsøks-, forsknings- og undervisningsformål
5. slakteri, tilvirkningsanlegg og notvaskerier, samt
6. anlegg for produksjon av ål.

Dersom eksisterende klekkerier og settefiskanlegg for laksefisk, samt landbaserte matfisk- og settefiskanlegg for marine arter ikke kan oppfylle Mattilsynets krav, skal avløpet plasseres med utslippspunkt minst 5 km fra nasjonalt laksevassdrag.

Nye klekkerier og settefiskanlegg for laksefisk, samt landbaserte matfisk- og settefiskanlegg for marine arter, skal ha avløp som er plassert med utslippspunktet minst 5 km fra nasjonalt laksevassdrag.

§ 9. Klekkerier og settefisk av anadrome arter, samt kultiveringsfisk

Rogn som tas inn til produksjon av settefisk og kultiveringsfisk skal være desinfisert.

Det er ikke tillatt å ta inn fisk til akvakulturanlegg for produksjon av settefisk eller kultiveringsfisk av anadrome arter uten særskilt tillatelse fra Mattilsynet.

§ 10. *Forbud mot flytting av fisk*

Det er ikke tillatt å flytte sjøsatt fisk ut av, inn til eller mellom akvakulturanlegg innenfor nasjonale laksevassdrag og nasjonale laksefjorder.

§ 11. *Transport av fisk til slakteri*

Det er forbudt å ta inn levende fisk fra akvakulturanlegg utenfor nasjonale laksefjorder eller nasjonale laksevassdrag, som er underlagt restriksjoner som følge av mistanke om eller påvisning av listeført sykdom, til slakterier innenfor nasjonale laksefjorder og nasjonale vassdrag.

§ 12. *Slaktemerder*

Det er ikke tillatt å slepe slaktemerder med fisk innenfor eller over grensene for en nasjonal laksefjord.

Det er ikke tillatt med etablering av nye eller utvidelse av slaktemerder ved eksisterende slakterier innenfor en nasjonal laksefjord eller nasjonalt laksevassdrag.

§ 13. *Kontroll av noter*

Noter som skal brukes i akvakulturanlegg skal kontrolleres før de tas i bruk, og regelmessig under driften.

Dersom maskebrudd påvises under drift skal dette utbedres snarest. Dersom maskebruddene er så små at fisken likevel ikke kan rømme, skal maskebruddene utbedres innen 30 dager.

Kontroll av not skal journalføres i driftsjournalen.

§ 14. *Utvidet sykdomskontroll*

I tillegg til de helsekontrollene som er påkrevet etter forskrift 17. juni 2008 nr. 822 om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftsforskriften) § 50 og § 62, skal det på akvakulturanlegg med stamfisk, matfisk, settefisk eller kultiveringsfisk gjennomføres ytterligere helsekontroller.

Akvakulturanlegg med stamfisk, matfisk, settefisk eller kultiveringsfisk, skal ha minst 12 rutinemessige helsekontroller per år. Disse skal fordeles slik at det er maksimum 8 uker mellom hver helsekontroll.

§ 15. *Særskilte tiltak mot lakselus*

Mattilsynet kan i nasjonale laksefjorder gjennomføre særskilte tiltak mot lakselus, herunder:

1. avlusing ved lavere tiltaksgrenser enn de som er nevnt i forskrift av 9. juli 2008 nr. 797 om bekjempelse av lus i akvakulturanlegg § 5, første ledd
2. samordnet avlusning i et nærmere angitt tidsrom
3. samordnet utsett og brakklegging som en del av tiltakene mot lakselus
4. sette spesifikke krav hvilket middel mot lakselus som skal brukes
5. sette krav til avlusningsmetodikk, herunder bruk av presenning eller brønnbåt
6. andre påbud, forbud og tiltak i tråd med forskriftens formål.

Kapittel 3. Avsluttende bestemmelser.

§ 16. Søknadsbehandling, tilsyn og vedtak

Fiskeridirektoratet og fylkeskommunen fatter vedtak for å gjennomføre bestemmelsene gitt i forskriftens § 3, § 5, § 6, § 10, § 12 og § 13.

Fiskeridirektoratet fører tilsyn med bestemmelser gitt i forskriftens § 3, § 5, § 6, § 10, § 12 og § 13.

Mattilsynet fører tilsyn og fatter vedtak for å gjennomføre bestemmelsene gitt i denne forskriftens § 4, § 6, § 7, § 8, § 9, § 10, § 11, § 12, § 14 og § 15.

0 Endret ved forskrift 18 des 2009 nr. 1708 (i kraft 1 jan 2010).

§ 17. Dispensasjon

Fiskeridirektoratet og fylkeskommunen kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene nevnt i § 16 første ledd, med unntak av § 3 første ledd, § 5 og § 6.

Mattilsynet kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene nevnt i § 16 annet ledd, med unntak av § 4 første ledd og § 6.

Departementet er klageinstans i saker om dispensasjon fra forbud mot flytting av etablert virksomhet etter § 3 tredje ledd og § 4 annet ledd.

Det er en forutsetning for dispensasjon etter denne bestemmelse at tiltak som tillates skal medføre redusert risiko for vill laks og at det ikke vil stride mot Norges internasjonale forpliktelser, herunder EØS-avtalen.

0 Endret ved forskrift 18 des 2009 nr. 1708 (i kraft 1 jan 2010).

§ 18. Pålegg og tvangsmulkt mv.

Det organ som er gitt myndighet etter § 16 kan fatte vedtak for å gjennomføre bestemmelsene gitt i eller i medhold av denne forskriften.

Det kan fattes vedtak etter:

- a) lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. § 23 om tilsyn og vedtak, § 24 – § 26 om særskilt smittesanering, stenging og virksomhetskarantene og tvangsmulkt
- b) lov 17. juni 2005 nr. 79 om akvakultur § 9 om endring og tilbaketrekking av tillatelse, § 27 om pålegg om tiltak, § 28 om tvangsmulkt, § 29 om iverksetting av tiltak for den ansvarliges regning og § 30 om overtredelsesgebyr
- c) forskrift 29. mars 2007 nr. 361 om reaksjoner ved overtredelse av akvakulturloven.

§ 19. Straff

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av bestemmelser som er hjemlet i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet, eller vedtak gjort i medhold av den, er straffbart i henhold til samme lovs § 28.

Forsettlig eller grov uaktsom overtredelse av bestemmelser som er hjemlet i lov 17. juni 2005 nr. 79 om akvakultur, eller vedtak gitt i medhold av den, er straffbart i henhold til samme lovs § 31.

§ 20. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft 1. august 2009.

Bestemmelsene i § 10 trer i kraft 1. august 2010.

Vedlegg 1. Nasjonale laksefjorder

<i>Svennerbassenget:</i> Sandøy-Strømtangen	Vestfold og Telemark
<i>Lindesnes-Manneffjorden:</i> (Lindesnes-Fugløya, grense mot åpent hav følger grunnlinjen)	Vest-Agder
<i>Kysten Jæren – Dalane:</i> Tungenes fyr-Åna-Sira	Rogaland
<i>Sandsfjorden:</i> Austbø-Jelsa og Vardnes-Breidvik	Rogaland
<i>Etnefjorden-Ølsfjorden:</i> Rossaneset-Notaneset	Hordaland
<i>Fjordene ved Osterøy:</i> Molviki-Tysso og Skreaneset-Olsnessnipa	Hordaland
<i>Sognefjorden:</i> Ortmark-Nessane	Sogn og Fjordane
<i>Dalsfjorden:</i> (Holmedal-Strømsnes)	Sogn og Fjordane
<i>Førdefjorden:</i> Ålaneset-Engelneset	Sogn og Fjordane
<i>Nordfjord:</i> Stårheim-Hamnes, Finnvika-Åseneset	Sogn og Fjordane
<i>Sunndalsfjorden:</i> Fjoseid-Merraberget	Møre og Romsdal
<i>Romsdalsfjorden:</i> Hamneneset-Oksenaset	Møre og Romsdal
<i>Halsafjorden:</i> Aksnes-Flesa	Møre og Romsdal
<i>Ørstaafjorden:</i> Grønvikskjær-Pålskjær	Møre og Romsdal
<i>Trondheimsfjorden:</i> Agdenes Fyr-Brekstad	Sør- og Nord-Trøndelag
<i>Namsfjorden:</i> Kårbringeskjær-Knappholman, Husvika-Kaldklauv og Fosnes-Namsos kommuner	Nord-Trøndelag
<i>Åfjorden:</i> Langhaugan-Hestneset	Sør-Trøndelag
<i>Vefsnefjorden:</i> Leinesodden-Sandnessjøen og Hamnes-Björga	Nordland
<i>Ranaafjorden:</i> Leirholmen-Velsvåg	Nordland
<i>Beiarfjorden:</i> Kvarsnes-Hamnes og Røsnes-Nordsandnes	Nordland
<i>Malangen:</i> Tennskjer-Ansnes	Troms
<i>Reisaafjorden:</i> Maurnes-Meiland	Troms
<i>Kvænangen:</i> smalt sund vest for Balderselva	Troms
<i>Neidenfjorden/Bøkfjorden:</i> Skoalaidvakki rundt Kjøøya til Geresgåppi og Bøkfjord fyr-Raigebakti	Finnmark
<i>Repparfjorden:</i> Tappen-Klubbukt	Finnmark
<i>Altafjorden:</i> Altneset-Isnestofte	Finnmark
<i>Porsangen:</i> Ytre Veidnes-Kjerringsvikneset	Finnmark
<i>Tanaafjorden:</i> Russevik-Skarveneset	Finnmark
<i>Kongsfjorden:</i> Nålneset-Vesterneset, grense mot åpent hav følger grunnlinjen	Finnmark

0 Endret ved forskrift 11 aug 2009 nr. 1073.

Vedlegg 2. Nasjonale laksevassdrag

Enningsdalselva	Østfold
-----------------	---------

Numedalslågen	Vestfold
Mandalselva	Vest-Agder
Bjerkreimselva	Rogaland
Suldalslågen	Rogaland
Ogna	Rogaland
Håelva	Rogaland
Figgjo	Rogaland
Etneelva	Hordaland
Vosso	Hordaland
Nærøydalselva	Sogn og Fjordane
Lærdalselva	Sogn og Fjordane
Nausta	Sogn og Fjordane
Vikja	Sogn og Fjordane
Flåmselva	Sogn og Fjordane
Årøyelva	Sogn og Fjordane
Oldenelva	Sogn og Fjordane
Stryneelva	Sogn og Fjordane
Gaula	Sogn og Fjordane
Eidselva	Sogn og Fjordane
Rauma	Møre og Romsdal
Ørstaelva	Møre og Romsdal
Driva	Møre og Romsdal
Surna	Møre og Romsdal
Stordalselva-Norddalselva	Sør-Trøndelag
Gaula	Sør-Trøndelag
Orkla	Sør-Trøndelag
Nidelva	Sør-Trøndelag
Stjørdalselva	Nord-Trøndelag
Figga	Nord-Trøndelag
Steinkjervassdraget	Nord-Trøndelag
Årgårdsvassdraget	Nord-Trøndelag
Verdalselva	Nord-Trøndelag
Namsen	Nord-Trøndelag
Roksdalsvassdraget	Nordland
Vefsna	Nordland
Ranaelva	Nordland
Beiarelva	Nordland
Reisaelva	Troms
Målselva	Troms
Kvænangselva	Troms
Altaelva	Finnmark
Repparfjordelva	Finnmark
Stabburselva	Finnmark
Lakselva	Finnmark
Børselva	Finnmark

Langfjordvassdraget	Finnmark
Tana	Finnmark
Komagelva	Finnmark
Vestre Jakobselv	Finnmark
Neidenelva	Finnmark
Kongsfjordelva	Finnmark